

[Erik Eriksen.]

tionen i dag og for nogle år siden; der er virkelig sket meget i mellemtiden.

Lad os bare sige det rent ud: det, vi allesammen frygter, den høje regering såvel som oppositionen, er pristallets udslag til foråret og de konsekvenser, der flyder deraf. Jeg mener, jeg vil blive troet, når jeg siger, at jeg ikke er fanatiker. Jeg kan godt se, når jeg prøver at følge med i debatten om pristallet, dets opbygning og konsekvenser, at der kan være en vis ensidighed på begge sider. Nationalbankdirektør Svend Nielsen har engang sagt det på den måde, at på den ene side betragtede man den automatiske lønregulering som djævelens værk og på den anden side som en himlens gave. Det er vel naturligt, at arbejderne søger at sikre sig mod en væsentlig ændring af deres realløn indenfor overenskomstperioden; arbejdsgiverne vil måske på deres side sige, at den nuværende tingenes tilstand betyder, at der er sikret ro på arbejdsmarkedet, og så fremdeles. Det kan lyde meget besnærende, men det er nu ikke så enkelt. Jeg tror, vi bliver nødt til at tænke betydeligt mere realistisk.

Forudsætningen for, at de opfattelser, jeg her har nævnt, er bæredygtige for den fremtid, der ligger kort forude, er, at der kan tages hensyn både til udviklingen i produktiviteten og til samfundets velstand, således som denne påvirkes gennem bevægelserne i import- og eksportpriser.

Hvis der i en overenskomstperiode sker en uventet udvikling i landets økonomi, af hvad grund det nu kan være, ja, så er der ikke plads til at anvende pristallet som lønregulator indenfor erhvervslivet. Vi må altså se i øjnene, at pristallet ikke fortæller os noget om nationens velstand og heller ikke om erhvervenes konkurrenceevne. Jeg har sagt det før, og jeg gentager, at vi har nu engang ikke andet at leve af her i landet, end hvad vi kan producere, eksportere eller bytte os til, men det er netop det, systemet ikke interesserer sig for. Det er om dette system, professor Kjeld Philip sagde disse ord, som jeg vil tillade mig at citere:

„Så mærkeligt har vi indrettet os, at en lille nedgang i vor realindkomst nu omsætter sig i en — også beskedne — opgang i pengeindkomsten for næsten os allesammen. Når vi har indrettet os så-

ledes, kan vi i hvert fald ikke samtidig undre os over, at vi lever under en stadig inflation.“

Vi frygter foråret, siger vi. Forleden dag så jeg i et blad en norsk minister bruge ordet „engangsinflation“ i forbindelse med foråret. Det er vel noget tidstypisk.

Jeg tør roligt sige, at mistilliden til systemet og dets virkninger er stærkt voksende i alle kredse. Jeg gentager, at jeg ikke tror, at vi fortsat kan gå skatte- og afgiftsvejen for at holde forbrug og købeevne på et passende niveau — også de hører jo med i pristallet. Det er svikmøllen. Det spørgsmål melder sig, om vi ikke også på dette område er kommet til at tænke i baner, der ikke længere er farbare.

Jeg har med henblik på liberaliseringen sagt, at det er farligt at lukke eventuelle prisfald ude.

Jeg må måske på foranledning af det, den socialdemokratiske ordfører, det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), sagde, spørge: Var det ikke ønskeligt eller påkrævet, at vi igen gik i gang med at undersøge eller få oplyst, i hvilken grad skatter og afgifter belaster pristallet og dermed pris- og lønniveauet? Det er jo, som om vi gennem vor beskattende, regulerende og fordelende politik indstiller os på, at det kun kan gå een vej, nemlig opad. At der for år og dag siden har siddet nogle folk og set på disse problemer, hindrer jo ikke, at der kan være sket en udvikling siden da.

Vi er fra vor side villige til et fordomsfrit samarbejde for at finde nye veje på dette område. Jeg er egentlig tilbøjelig til at tro, at kan vi ikke det, kan det gå så tosset, at store dele af dansk erhvervsliv vil komme ud i kolossale vanskeligheder, for at sige det meget mildt.

Hele sommerens prisstigningsbølge har skabt en meget begrundet mistillid, som giver sig åbenbare udslag. Kurserne på statsobligationer er sat væsentligt ned. Skønt der kan opnås 7—8 pct. i rente, er der faktisk ingen, der vil købe disse obligationer. Hvorfor? Det er tilliden til den økonomiske politik, der mangler, tilliden til kronens værdibestændighed. Må jeg ikke have lov at understrege, at udviklingen på aktiemarkedet viser, at der kan sælges papirer, vel at mærke når folk har tillid til dem.